

7.4 Izvještaj: komentari i odgovori

Prednacrt propisa: Pravilnik o sistemu upravljanja bezbjednošću vazdušne plovidbe

R.b.	Lice/organizacija koja je dala komentar	Sadržaj komentara sa obrazloženjem	Prihvatljivost komentara	Razlozi za prihvatanje ili odacivanje
1.	Nebojša Banović BHDCA	<p>Predlog je da se u prednacrtu Pravilnika u članu 3 stav 1 brišu tačke c) i d)</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>a) EASA će objaviti NPA za implementaciju SMS za organizacije po Part-21 u I kvartalu 2017. godine, a Opinion u I kvartalu 2018. godine. EASA Decision za AMC/GM očekuje se u I kvartalu 2018. godine.</p> <p>b) EASA je publikovala NPA 2013-01 i NPA 2013-19 koje pokrivaju Part M, Part 145, Part 147 i Part 66 organizacije a koji se odnose na implementaciju SMS u navedenim organizacijama. Opinion se očekuje u III kvartalu 2016. godine.</p> <p>Mišljenje: Iz navedenog smatram da treba sačekati objavu ovih EU regulative i tek onda nametnuti obavezu predmetnim organizacijama u BiH.</p>	Djelimično prihvaćen	Nije prihvatljivo oslobađanje obaveze od implementacije SMS predmetnim organizacijama. U Član 20. uvodi se novi stav, stav(2) i u Član 21. uvode se novi stavovi, stav(3) i stav(4) kojima se prolongira rok za implementaciju SMS u skladu sa datim komentarima na Prednacrt pravilnika.
2.	BHANSА	<p>Definicije nisu usklađene sa definicijama u pravilnicima već objavljenim od strane BH DCA.</p> <p>Obrazloženje: BHDCA je objavila pravilnike u kojima se spominju navedene definicije kao na primjer u Pravilniku o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružanje usluga zračne plovidbe Službeni glasnik BiH broj 5/11 od 24.01.2011. dodatak 1 Član 2 Definicije koje nisu u potpunosti jednake definicijama iz ovog Pravilnika.</p>	Nije prihvaćeno	Definicije koje su navedene u pravilniku su uzete iz Aneksa 19 i razlikuju se u načinu prevođenja a suština definicije određenog pojma je ista kao i u Pravilniku o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružanje usluga zračne plovidbe Službeni glasnik BiH broj 5/11 od 24.01.2011.
3.	BHANSА	<p>Promjeniti termin pružalac usluga kontrole vazdušnog saobraćaja</p> <p>Obrazloženje: U Članu 2 se koristi termin pružalac usluga kontrole</p>	Prihvaćeno	Prihvata se izmjena u definiciji pojma „pružalac usluga“ te se umjesto „pružaoce usluga kontrole vazdušnog saobraćaja“

		vazdušnog saobraćaja, u Članu 3 ATS pružalaci usluga Prema Zakonu o zrakoplovstvu BiH S.G. broj: 39/09 od 19. maja 2009. godine Čl. 5 stav 3 koristi se termin pružalac usluga u zračnoj plovidbi.		prihvata termin „pružaoce usluga u vazdušnoj/zračnoj plovidbi“
4.	BHANSAS	Član 5 stav (4) je u suprotnosti sa članom 198. i 199. Krivičnog zakona BiH. Obrazloženje: U skladu s ozbiljnošću događaja isti se mora prijaviti Regulatoru i drugim tijelima nadležnim za incidente, ozbiljne incidente i nesreće te na kraju pravosudnim organima koji mogu postupiti u skladu s članom 198. Krivičnog zakona BiH. Ovo u konačnici negira namjeru izraženu u stavu 4.	Nije prihvaćeno	Član 5. stav (4) Pravilnika propisuje šta treba da definiše politika bezbjednosti koja se odnosi na dio prijavlivanja događaja a pružalac usluga treba da prilikom izrade politike bezbjednosti organizacije uzme u obzir član 198. i 199. Krivičnog zakona BiH, odnosno prihvatljivo i ne prihvatljivo ponašanje
5.	BHANSAS	Izmjena teksta Člana 5. stav (4) Obrazloženje: Predlažemo da se izmjeni dio teksta <i>prijavljuju opasnosti u izvještavaju o događajima</i>	Djelimično prihvaćeno	U Članu 5. stav (4) dodato na kraju „i izvještavaju o događajima“ I o opasnosti treba izvijestiti zbog mogućih posljedica te opasnosti (preventivno) kao što se izvještava o događajima koji su se već desili (reaktivno).
6.	BHANSAS	Izmjena teksta Člana 6. stav (1)	Prihvaćeno	Preciznije definisan stav
7.	BHANSAS	Izmjena termina u Članu 6. stav (2)	Prihvaćeno	Iz Člana 6. Stava (2) izbrisana riječ „višeg“ i dodato „ostalih zaposlenika“
8.	BHANSAS	Član 7. Stav (1), (2) i (3) usaglasiti sa definicijama	Prihvaćeno	Umjesto pojma <i>Safety</i> ekspert koristiće se pojam odgovorna osoba za bezbjednost
9.	BHANSAS	U član 9. stav 2. f) dodati i povjerljivo izvještavanje	Prihvaćeno	
10.	BHANSAS	Nije jasno napisan Član 10. Obrazloženje: Potrebno dodatno pojasniti što podrazumjeva Upravljanje rizicima po bezbjednost.	Nije prihvaćeno	U Članu 2. stav (2) tačka q) definisan je pojam rizik po bezbjednost (<i>Safety Risk</i>): je prognozirana vjerovatnoća i ozbiljnost posljedica ili ishoda potencijalne opasnosti Upravljanje rizicima je sastavni dio SMS i opisan je u Članu 10. stav (2)
11.	BHANSAS	Izmjena teksta Člana 11. stav (2)	Nije prihvaćeno	Izveštaji zaposlenih ne obuhvataju samo izvještavanje o događajima koji su se već desili već određeni izvještaji zaposlenih mogu biti prediktivni ili proaktivni.

12.	BHANSА	Izmjena redosljedа članova Образложение: Iza člana 10 trebali bi po redu ići član 15, član 11, 12,13,14,16..	Nije prihvaćeno	Raspored članova imaju slijed onako kako se trebaju odvijati aktivnosti. Upravljanje promjenama ne obuhvata samo procjenu rizika u promjenama, već je to cjelokupan proces upravljanja promjenama.
13.	BHANSА	Izmjena teksta Člana 14. stav (2) Образложение: Pod a) objediniti izvještavanje o događajima i interne istrage događaja jer su povezane. Sudije o bezbjednosti preimenovati u preglede bezbjednosti.	Djelimično prihvaćeno	Prihvaćeno je objedinjavanje izvještavanja o događajima i interne istrage u jednu tačku. Međutim, pregledi o bezbjednosti nisu prihvatljivi jer se trebaju vršiti analize iz pregleda o događajima, analize povezanosti različitih vrsta događaja, mjere prevencije pojave događaja i slične analize, te se prema tome trebaju raditi analize o bezbjednosti. Prema tome umjesto riječi „studije“ upotrijebiće se riječ „analize“
14.	BHANSА	Nije definisano do kraja i neizvodivo (Član 16. stav (2) tačka b)) Образложение: Za „proaktivnu evaluaciju individualnih performansi zaposlenih“ organizacija treba imati razvijen Odjel za ljudske resurse ili neki drugi odjel koji može zadovoljiti ove zahtjeve sa osobljem iz domena psihologije, fizičke spremnosti, stručnih grana i sl što je u slučaju BHANSА-e neizvodivo (sistematizacijom od preko 600 zaposlenih).	Nije prihvaćeno	U Članu 16. stav (2) tačka b) se ne navodi da je potrebno izvršiti evaluaciju individualnih performansi svih zaposlenih već osoblja odgovornog za bezbjednost
15.	BHANSА	Objediniti članove 17 i 19 Образложение: Smatramo da su promocija bezbjednosti i bezbjednosna komunikacija isto, te predlažemo objedinjavanje članove te mjenjanje termina komunikacija u promocija.	Nije prihvaćeno	Promocija bezbjednosti i bezbjednosna komunikacija nije isto. Promocija bezbjednosti se sastoji od obuke i edukacija iz bezbjednosti i bezbjednosne komunikacije
16.	BHANSА	Na kojoj podlozi se međunarodna dokumentacija primjenjuje u Bosni i Hercegovini? Образложение: Образложити на основу којих националних прописа се међународне праксе/preporuke i standardi direktno primjenjuju u BiH zakonodavstvu. Da li se ovo odnosi na svu ICAO dokumentaciju ili samo na	Nije prihvaćeno	Na osnovu Člana 14. stav (1) i (3) tačka e) Zakona o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 39/09). Međutim, ICAO Doc 9859 <i>Safety Management Manual</i> (SMM) predstavlja uputstvo pružaocu usluga kako da na prihvatljiv način implementira SMS u svojoj organizaciji.

		dokumentaciju za koju se Regulator selektivno odluči/odredi? Da li se isto pravilo odnosi i na propise/uredbe/direktive izdane od strane EK?		
17.	<i>Međunarodni aerodrom Sarajevo</i>	Sistem zračnog prometa u tehnološkom smislu dijeli na 3 (tri) podsistema i to: kontrolu letenja, aerodromske operatore (koji obavljaju poslove prihvata i otpreme zrakoplova), te avioprevoznike. Prema naslovu dostavljenog Pravilnika može se zaključiti da se isti odnosi samo na jedan dio sistema zračnog prometa. Koristimo ovu priliku da predložimo da se na precizan način definise pojam safety-a	-	Ovaj Pravilnik se ne odnosi na, kako to organizacija koja je dala komentar, jedan dio sistema vazdušnog saobraćaja već se odnosi na čitav sistem civilnog vazduhoplovstva koji treba implementirati SMS a kojih definitivno ima više od tri oblasti. U osmom dijelu Zakona o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 39/09) definisan je pojam <i>Safety</i> kao bezbjednost vazdušne plovidbe te na osnovu toga Pravilnik ima takav naziv. Izmjenom Zakona o vazduhoplovstvu BiH, u tom segmentu, stvoriće se preduslovi za izmjenu naziva Pravilnika.
18.	<i>Međunarodni aerodrom Sarajevo</i>	Smatramo da je odredba previše uopštena, odnosno nejasno je da li postoji obaveza implementacije ISO standarda 31.000 Risk Management ili se misli samo na formalnu uspostavu sistema upravljanja rizicima, jer se odrednica „formalno“ konstantno ponavlja kroz sam teksta prednacrtu Pravilnika.	-	Pravilnik je rađen u skladu sa ICAO Aneksom 19 i preporučenom praksom. Ovaj princip prestavlja obavezu implementacije za pružaoca usluga u skladu sa gore navednim standardom a da li će pružalac usluga uvesti i biti u skladu sa ISO standardom 31.000 Risk Management nije predmet ovoga Pravilnika.